

**Samarbejdsaftale 2014-17 for
Region Midtjylland og Århus Kommune - MSB.**

Den 1. november 2013

Region Midtjylland og Aarhus Kommune indgik i 2010 en 4-årig samarbejdsaftale, som har dannet rammen om en række forskellige udviklingsinitiativer i den forløbne periode. Samarbejdsaftalen løber frem til 31. december 2013. Aarhus Kommune, Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse, og Region Midtjylland er enige om at fortsætte det konstruktive samarbejde og indgå en ny samarbejdsaftale for 2014-17.

Der er et generelt udgiftspres på det specialiserede sociale område, og det stiller store krav til den løbende styring generelt, og specielt til udviklingen af nye omkostningseffektive tilbud til målgrupperne. Der er en løbende stigning i antallet af borgere, der har brug for hjælp, og den økonomiske ramme for området kan ikke stige i samme takt. For at kunne dække borgernes behov, er det af afgørende nødvendighed, at der sker en effektivisering. Det er derfor væsentligt, at der i samarbejdet mellem kommunen og Regionen fokuseres på initiativer, der kan optimere det samlede ressourceforbrug.

Der er enighed om, at "Den Aktive Borger" er en vigtig tilgangsvinkel på det specialiserede socialområde, og så vidt muligt danner ramme for den faglige indsats. Den Aktive Borger er kendetegnet ved, at han eller hun er ekspert i eget liv og, at han eller hun selv tager det overordnede ansvar for, at der sker en forandring. Indsatsen for Den Aktive Borger er kendetegnet ved, at der samarbejdes med borgeren og at der er fokus på de muligheder, som borgeren har.

Den professionelle indsats skal finde løsninger sammen med borgeren og understøtte disse løsninger. Og det professionelle system skal sørge for, at der følges op på indsatsen, måles på indsatsen og justeres på indsatsen, hvis det er nødvendigt. Når der på den måde arbejdes ud fra, at alle borgere har ressourcer, de kan sætte i spil, så bliver der tale om et ligeværdigt forhold. Der er et stort potentiale i at borgerne tager større ansvar for deres eget og andres liv. Det skaber bedre livskvalitet, når man kan klare sig selv frem for at være afhængig af det offentlige. Og det kan være med til at skabe løsninger, der passer bedre til den enkelte. Endelig er det en sidegevinst, at det kan lette noget af presset på de offentlige velfærdsydelser, når borgerens egne ressourcer kommer bedre i spil.

Tilbudsviften i Aarhus Kommune, Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse, og i Region Midtjylland har en stor bredde, både i forhold til målgrupper, kompleksitet og specialiseringsgrad. Det er vigtigt, at den samlede tilbudsvifte er koordineret, så tilbuddene supplerer hinanden. Ikke mindst i overgange fra et tilbud til et andet er det væsentligt, at der i samarbejdet er fælles retning og trækkes på de samlede ressourcer. For at sikre en målrettet drift og videreudvikling af tilbuddene er det aftalt, at den organisatoriske forankring af tilbuddene på det sociale område holdes i ro i perioden.

Det betyder, at ændringer i den organisatoriske forankring alene vil ske efter gensidig aftale, for at sikre driftsgrundlaget eller som en del af et udviklingsinitiativ. Aarhus Kommune, Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse, vil ikke benytte muligheden for ensidigt at hjemtage institutioner på det specialiserede socialområde.

Videreudvikling og udbygning af igangværende samarbejdsprojekter.

Region Midtjylland og Aarhus Kommune tog i 2010 i regi af den eksisterende rammeaftale initiativ til oprettelse af Center for Innovation og Metodeudvikling. Parterne er i samarbejde med de fire andre kommuner, som indgår i Metodecenterets bestyrelse enige om, at dette samarbejde skal fortsætte. Metodecenterets aktiviteter kan dermed videreudvikles i aftaleperioden.

Aarhus Kommune og Region Midtjylland har et tæt samarbejde om flere forskellige konkrete tilbud og faglige metoder. Herunder skal nævnes MultifunC, som er oprettet af Region Midtjylland i samarbejde med Aarhus Kommune og Herning Kommune. Samarbejdet om drift og udvikling af MultifunC fortsætter i den kommende aftaleperiode i regi af Partnerskabsgruppen.

Ligeledes fortsættes det samarbejde, som Region Midtjylland og Aarhus Kommune har om videreudvikling af effektmål og resultatdokumentation. I den kommende periode arbejdes på at udbrede det fælles koncept for resultatdokumentation så grundlaget for sammenligninger på tværs og faglig udvikling styrkes yderligere. Konkret arbejdes på at udbrede resultatdokumentationen til også at omfatte området for voksne handicappede.

På Marselisborg-centeret driver Aarhus Kommune og Region Midtjylland en omfattende vifte af aktiviteter, behandling, forskning og udvikling især i forhold til rehabilitering og hjerneskadeområdet, men også på andre specialer og indsatsområder. Der er enighed om, at bygningsfællesskabet og samarbejdet omkring Marselisborg-centeret fortsætter i aftaleperioden.

Aarhus Kommune er i samarbejde med CBO ved Aarhus Universitetshospital Skejby, Retsmedicinsk Institut og Politiet i gang med etableringen af et børnehus. Børnehuset skal samle og koordinere indsatsen i forhold til børn, som er blevet seksuelt krænkede. I regi af Børnehuset vil der være brug for at etablere et samarbejde med en lang række af såvel Aarhus Kommunes egne som Region Midtjyllands institutioner på børne- og ungeområdet.

Aarhus Kommune og Region Midtjylland vil udbygge og udbrede allerede eksisterende samarbejder omkring beskæftigelsestilbud til unge fra Aarhus Kommune, som eksempelvis er anbragt på Region Midtjyllands tilbud. Sigtet er sammen at målrette indsatsen og styrke kvaliteten i beskæftigelsestilbud til unge. Der vil i første omgang blive taget udgangspunkt i det samarbejde, der er etableret blandt andet i regi af Holmstrupgård med henblik på, at erfaringerne herfra kan udbredes til andre målgrupper. Samarbejdet skal kombinere viden og erfaringer fra de to parter, således at Aarhus Kommune bidrager med ekspertiser inden for beskæftigelse, mens Region Midtjylland bidrager med fagligt kendskab til specifikke målgrupper. Der skal evalueres på de eksisterende projekter, og erfaringerne skal bruges til videreudvikling.

Nye samarbejdsfelter

Aarhus Kommune har igangsat en større udbygning af tilbud indenfor autismeområdet, som kan supplere Region Midtjyllands tilbud på Hinnerupkollegiet. Aarhus Kommune og Region Midtjylland samarbejder med henblik på gensidigt at afstemme udviklingen og udbygningen af tilbud indenfor autismeområdet i overensstemmelse med Aarhus Kommunes planer på området. En væsentlig del af samarbejdet omhandler sikring af den faglige ekspertise og videreudvikling af denne.

Et helt konkret og nyt samarbejde vedrører afsøgningen af mulighederne for at etablere en socioøkonomisk virksomhed på autismeområdet med Aarhus Kommune og Region Midtjylland som aktører. Dette initiativ skal bidrage til etableringen af afklaringsforløb samt afhjælpe manglen på arbejdspladser og beskæftigelsesmuligheder for unge og voksne med autisme spektrum forstyrrelser.

Aarhus Kommune og Region Midtjylland havde tidligere et lokalefællesskab, som var med til at danne ramme for samarbejdet mellem behandlings- og socialpsykiatrien. Det er vurderingen, at ophør af dette lokalefællesskab har betydet ændrede samarbejdsvilkår. Man er derfor i gang med at planlægge, hvordan der kan skabes et tættere samarbejde mellem socialpsykiatrien og behandlingspsykiatrien. Der er enighed om, at der skal etableres et tæt samarbejde omkring de mest syge borgere og de borgere, der har behov for flest ressourcer i forhold til behandlings- og socialpsykiatrien i Aarhus Kommune - gerne via implementering af ny teknologi.

Såvel Aarhus Kommune som Region Midtjylland ønsker at styrke og understøtte et tæt, koordineret og forpligtende samarbejde for de borgere, som har komplekse problemstillinger og brug for ydelser og indsatser i begge sektorer. Der er eksempelvis aftalt et samarbejde om integration af ny teknologi i forbindelse med tværsektorielt samarbejde, som skal øge den gensidige tilgængelighed både i forhold til medarbejdere, borgere og kommunale støttepersoner. Fremadrettet vil samarbejdet konkret kunne udbygges i forhold til medicinpædagogik, fælles kompetenceudvikling og temadage

Region Midtjylland og Aarhus Kommune ønsker desuden i form af shared-care-projekter eller lignende at skabe bedre sammenhæng mellem sundhedsområdet og socialområdet. Det vurderes at være aktuelt indenfor:

- **Rehabilitering.**

I den nye lovgivning om rehabiliteringsteams og ressourceforløb er der fokus på at sikre en tæt koordinering mellem jobkonsulent, socialrådgiver, læge og uddannelsesansvarlig.

- **Hjerneskadeområdet.**

Aarhus Kommune arbejder i øjeblikket på en styrkelse af indsatsen på hjerneskadeområdet. Der er fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse givet bevilling til at etablere en hjerneskadekoordineringsfunktion samt arbejde med neurofaglig kompetenceudvikling.

Region Midtjylland og Aarhus Kommune vil udvide den eksisterende koordinationsgruppe med repræsentanter fra regionens Specialområde for Hjerneskade, Hammel Neurocenter og Aarhus Kommunes social- og sundhedsområde med det formål at udvikle et kraftcenter for faglig udvikling. Hensigten med samarbejdet er at koordinere og effektivisere indsatsen samt skabe gennemsigtighed i forhold til økonomien. Desuden vil det være aktuelt at etablere et fagligt forum, hvor de 19 kommuner i regionen kan deltage.

Omkostningseffektive løsninger

Presset er fortsat stort på det specialiserede socialområde, og tilsvarende er behovet for at udvikle mere omkostningseffektive løsninger. I forbindelse med samarbejdsaftalen mellem Region Midtjylland og Aarhus Kommune for 2010-13 er der gennemført en række tiltag som har medført besparelser for Aarhus Kommune samtidig med, at den høje faglige kvalitet er fastholdt. Fremadrettet er der aftalt besparelser i forbindelse med Rammeaftalen, som i 2014 medfører en besparelse på 2,5 %.

For perioden 2014-17 fastsættes et økonomisk mål om, at der kan ske en udvikling af tilbuddene som kan medføre en omkostningsreduktion for Aarhus Kommune på i alt ca. 5,3 mio. kr. i perioden. Dette svarer til ca. 1,3 mio. kroner om året fra 2014-2017.

Den aftalte omkostningsreduktion udmøntes på henholdsvis voksenhandicap området, børne- og ungeområdet og abonnementsområdet på følgende måder:

- **Voksenhandicap området.**

På autismeområdet er der i første halvår af 2013 indledt et samarbejde mellem Region og Aarhus Kommune. Formålet med samarbejdet er at udveksle erfaringer og viden, så der igennem kompetenceudvikling og udvikling af tilbud til målgruppen kan opnås en bedre ressourceudnyttelse.

Det aftales, at samarbejdet på autismeområdet udvides til at dække mere generelt på hele voksenhandicap området. Målet er, at der kan spares ca. 0,7 mio. kr. om året på hele voksenhandicap området. For at realisere denne besparelse skal der nedsættes en eller flere arbejdsgrupper, som analyserer og kommer med forslag til besparelser i form af:

1. Optimering og målretning af behandlingsindsatsen (kortere opholdstid),
2. Mulighed for om regionen kan etablere bedre og billigere tilbud til en del af den målgruppe af voksne med sociale problemer, hvor Aarhus Kommune anvender pladser ved private opholdssteder.
3. Øvrige mulige tiltag

- **Børn og unge området.**

Aarhus Kommune, Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse, arbejder med omlægning til en tidlig indsats, forebyggende tilbud og inklusion i nærområdet. Dette fokus skal også indgå i samarbejdet med Regionens tilbud. Udover forebyggende indsatser omkring kriminalitet og tilbud i nærområderne til unge med psykiske problemer er der også brug for en gradvis omlægning fra døgntilbud til dagtilbud. Dette betyder ikke nødvendigvis blot billigere døgnpladser, men måske færre, mere intensive og målrettede tilbud, som kan hjælpe barnet eller den unge tilbage i nærmiljøet.

Aarhus Kommune benytter mange forskellige af Regionens tilbud indenfor børn og unge området. Samlet for dette område forventes det, at omkostningerne for Aarhus Kommune kan reduceres med ca. 0,5 mio. kroner årligt. For at realisere denne besparelse skal det aftales, hvordan følgende forslag kan udmøntes og implementeres:

1. Aarhus Kommune anvender et stigende antal pladser på Møllebækken. I den forbindelse overvejes ændringer i tilbudsvifte og serviceniveau samt i indsatsen vedr. overgangen fra barn til voksen.
2. I forhold til børn og unge med sociale problemer anvender Aarhus kommune en del pladser ved private opholdssteder. Det skal undersøges, om regionen eventuelt kan etablere bedre og billigere tilbud til en del af denne målgruppe.
3. Aarhus Kommune har allerede i dag et tæt samarbejde med Holmstrupgård. Dette samarbejde intensiveres yderligere i aftaleperioden. Dette kan være i form af en mere fleksibel udnyttelse af tilbuddene på Holmstrupgård og i kommunens tilbud til målgruppen. Eller det kan være i form af en aftale om anvendelse af Holmstrupgårds særlige ekspertise i forhold til visse målgrupper. Eller det kan være aftaler om forløb, hvor unge udsluses fra Holmstrupgård til Ungdomscentret for derefter helt at blive udsluset. Eller det kan være fælles kompetenceudvikling eller lignende

- **Abonnementsområdet**

I forhold til de tilbud, som Institut for Kommunikation og Handicap har til børn og unge med handicap, har Aarhus Kommune en abonnementsordning på ca. 6,4 mio. kroner. Hvad angår Institut for Kommunikation og Handicaps tilbud til voksne med kommunikationshandicaps har Aarhus Kommune en abonnementsordning på ca. 10,5 mio. kr.

Det forventes, at abonnementsordningerne kan udgiftsreduceres med 0,1 – 0,2 mio. kr. årligt. Realiseringen af denne besparelse skal ske på følgende måder:

1. I forhold til børn og unge med nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne, skal det overvejes, om IKH's udredning, behandling og vejledning kan anvendes mere målrettet gennem samarbejde med Aarhus kommunes egne tilbud på området. Der kan ligeledes samarbejdes om en udgiftsminimering og effektivisering i forhold til den voksende registrerings- og dokumentationsopgave med børn og unge i CPOP opfølgingsprogrammet.
2. På voksenområdet skal der arbejdes målrettet med at udvikle og effektivisere behandlingsformer og arbejdsgange i dialog med Aarhus kommune.

De aftalte mål for reduktioner af de årlige omkostninger på henholdsvis voksenområdet, børn- og ungeområdet og abonnementsområdet gennemføres gradvist i løbet af perioden, sådan at den samlede besparelse er opnået fra og med 2017. Omkostningsreduktionen svarer til ca. 3 % af den samlede takst- og abonnementsbetaling, som Aarhus Kommune, Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse, køber for ved regionens tilbud. De fastsatte mål om reduktioner ligger udover aftalerne om takstniveau mv., som fastlægges i Styringsaftalerne på området.

Aftale

Denne samarbejdsaftale er gældende for perioden 2014 til 2017.

Aftalen indgås under forudsætning af efterfølgende godkendelse i Aarhus Byråd og i Region Midtjyllands regionsråd.

For Region Midtjylland

Bent Hansen
Regionsrådsformand

For Aarhus Kommune, MSB

Hans Halvorsen
Rådmand for Sociale Forhold
og Beskæftigelse